

ikke i den Grad har gjort sig gjældende som i Stiftterne, gaaer Afhændelsen langt raskere fra Haanden. Der er allerede af den første ærede Taler henviist til, at Fæstegodset ved Støvringgaard's Kloster er i Begreb med at gaae over til Selveiendom netop i Henhold til den Foranstaltning, der er truffen fra Justitsministeriets Side. Jeg har den fulde Overbeviisning, at det Samme vilde have været Tilfældet med det til Handstedgaard's Hospital hørende Fæstegods, dersom Sagen havde faaet Tid til at udvikle sig. Ogsaa der var der indledet Forhandlinger med Fæsterne, som senere ere fortsatte, og efter den Virksomhed, som i det Stift, hvori dette Gods ligger, vides fra Stiftsøvrighedens Side for Afhændelsen af de offentlige Stiftsellers Gods, er der ingen Tvivl om, at der vilde fremkomme et forønsket Resultat. Allerede af den Grund, jeg her har nævnt, kan jeg ikke give min Stemme til denne Lov. Men der er tillige en anden Omstændighed, der afholder mig fra at give min Stemme til Loven; det er, at der i § 2 er forudsat, at der er Forskjel imellem det Gods, der er under Fæstetvang, selv efter at Afhændelsen har fundet Sted, og almindeligt Selveiergods. Det er en Distinction, som jeg slet ikke kan anerkjende. Det er min Ansuelse, at naar en Gaard er fri for Fæstetvang, har den, selv om den tidligere har været under Fæstetvang, den samme Værdi som en Selveiergaard, og jeg kan derfor ikke skjønne, at der er nogen Berettigelse til den Aftalelse, at der skulde være Forskjel paa disse to Slags Gaarde. Jeg kan altsaa ikke stemme for Loven, som den her er affattet.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Da vil dog den ærede Landstingsmand anerkjende, at uagtet Gaardene gaae over til Selveiendom, vedbliver der dog at paahvile dem særlige Forpligtelser, der ikke kunne Andet end medføre en Forringelse i Børdien. Det vil ogsaa uden Tvivl være den ærede Taler bekendt, at denne Forskjel har været Gjenstand for Kjøb og Salg, at Berettigelsen til at overføre den Indskrænkning i Brugsretten, som dette Gods vedbliver at være underkastet, Berettigelsen til at overføre den

fra bunden Jord til anden Jord, har været Gjenstand for formelig Afhændelse, saa at den virkelig har haft en Priis. Der kan være Tale om en større eller mindre Børdiforringelse, der kan fremkomme ved de bestaaende Indskrænkninger i Brugsretten for Fæstegodset, selv efter at det er gaaet over til Selveiendom; men jeg tilstaaer, at det er første Gang, at jeg har hørt den Paastand blive gjort gjældende, at der aldeles ikke skulde være nogen Forskjel.

Stilling: Jeg havde vistnok ventet, at den høitærede 1ste Landstingsmand for 7de Kredts (Simony) ifølge den Stilling, han tidligere har indtaget, og fornemmelig ifølge hans Stilling til denne Sag, havde et bedre Kjendskab til disse Forhold, end han ved sine Aftalelser godtgjorde. Jeg kan derfor ikke lade disse Aftalelser staae uimodtagne, saa meget mindre, som den ærede Landstingsmand fremhævede, at de Taxationsansættelser, jeg havde anført, skulde være urigtige, hvilket jeg senere skal komme til, og han derhos fremhævede, at de stedfundne Taxationsforretninger ikke skulde ligge til Grund for Kjøb og Salg, men kun tjene til Veiledning, for at man kunde see, hvad Godset egentlig var værd. Det troer jeg nu ingenlunde er Tilfældet. Her ligger et Document for mig, som viser, at der er skeet et Tilbud til disse Fæstere om at kjøbe, der netop grunder sig paa Taxationen, og med den ærede Formands Tilladelse skal jeg tillade mig at oplæse nogle korte Citater deraf. Documentet indledes saaledes: „Ifølge Skrivelse fra Directionen for Lundegaard's Stiftelse af 24de f. M. har Justitsministeriet under 17de f. M. approberet, at den af Dem i Fæste havende Gaard Matr. Nr. 18 a. i Nørrebroghes Mark, af Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 3 Gdr. 1/2 Albm, tilbydes Dem til Eiendom mod en Kjøbesum i Penge af 16,600 Rd. og en aarlig Afgift af 3 Tdr. Byg. pr. Td. Hartkorn, samt iøvrigt paa følgende specielle og almindelige Billaar.“ De specielle Billaar skal jeg ikke videre omtale, men blot bemærke, at der blev forbeholdt at tage Gjærdsel, Tørv og mere fra Fæstegodset med Brugsret i 6 Aar. Den ærede Landstingsmand anførte, at det har